

Grup de Recerca en Arqueologia del Mediterrani i del Pròxim Orient

Aquest SGR està format per tres equips del Departament de Prehistòria que són el SAPPO (Seminari d'Arqueologia Prehistòrica del Pròxim Orient), el LABORATORI D'ARQUEOZOOLOGIA i ARCHEOM que comparteixen línies de recerca centrades en l'estudi de les primeres societats agrícoles en la zona del Pròxim Orient i del Mediterrani.

Aquest grup d'investigació inicia les seves activitats arqueològiques al Pròxim Orient a la tardor de l'any 1989, i des de llavors ha tingut una recerca continuada, amb excavacions arqueològiques estables a les regions del Llevant Nord, en particular a Síria, Turquia i Kurdistan Iraquià. Des de 2005 el seminari és Grup de Recerca Consolidat de la Generalitat de Catalunya.

Els treballs desenvolupats s'ha centrat en l'estudi del sorgiment i la consolidació del procés de neolització. És a dir els canvis en la producció de subsistència (agricultura i ramaderia) en el marc de la transformació global de l'estructura social, cultural i econòmica dels agricultors incipients. Lògicament l'anàlisi paleobotànica i arqueozoològica ha estat primordial per a aquesta recerca, si bé es treballa també amb la seva interrelació amb els altres àmbits d'estudi com el tecnològic, l'assentament, entre altres. Per tant, es vol incidir en una aproximació total a l'evolució social, cultural i econòmica dels primers agricultors.

En l'àmbit de la Bioarqueologia una part important de la investigació es dirigeix a l'adaptació i integració de noves tècniques analítiques per a l'estudi de les restes de fauna arqueològiques basades en la biogeoquímica i anàlisis estructurals. Es treballa principalment a partir d'anàlisis genètiques i anàlisi d'isòtops estables, complementant aquestes aportacions amb anàlisis basades en la morfometria geomètrica, anàlisis biomecàniques i de microestructura òssia. Aquests treballs estan suposant un canvi radical en les possibilitats de l'arqueozoològia. En aquest marc, els projectes d'investigació en curs persegueixen l'objectiu general de contribuir a la generació de coneixement sobre una de les etapes més transcendents de la nostra història: el neolític, obtenint la documentació i dades necessàries que permetin proporcionar una visió de conjunt sobre els canvis ambientals i dinàmiques econòmiques, socials i polítiques que van confluïr a inicis de l'holocè, assentant amb això les bases de les formes de vida actuals. Per a això es treballen un número important de registres arqueològics des del Llevant oriental fins el NE peninsular. En el pla substantiu, la recerca es centra en l'estudi de la domesticació animal i practiques ramaderes inicials, afegint com a novetat l'estudi també de les produccions animals. L'aplicació de procediments basats en la biogeoquímica esta permetent identificar marcadors morfològics, químics i genètics representatius de les característiques relacionades amb la producció d'aliments que van poder ser motiu de selecció ramadera i que no tenen visibilitat arqueològica directa. Es tracta d'una línia d'investigació innovadora i de caràcter multidisciplinari. A partir de la mateixa és possible transcendir la compartimentació de la recerca en àmbits restringits ja que permet abordar, a partir de l'estudi de materials arqueològics, problemàtiques de diversa índole (ecologia del passat, climatologia, gestió de la diversitat ...), constituint un instrument efectiu per abordar la investigació, a diferents escales, de les interaccions entre les societats humanes, la biodiversitat vegetal i animal i la seva dinàmica durant l'Holocè.

Part de la recerca desenvolupada també es centra en la realització d'estudis arqueomètrics de conjunts ceràmics de la Prehistòria Recent del Pròxim Orient, la conca de la Mediterrània i la Península Ibèrica. L'objectiu és determinar les estratègies de gestió dels recursos minerals emprats en la fabricació dels artefactes ceràmics, atenent a dos aspectes primordials. Per un costat la provenença, en relació a establir en quins casos es tracta de productes locals i en quins de productes foranis i, en aquest cas, establir la discussió en torn dels mecanismes socials que expliquen la seva presència en un determinat jaciment arqueològic. I per l'altre la capacitat per a l'ús, és a dir, el grau d'especialització en la fabricació dels mateixos. Així mateix, es realitzaran estudis arqueomètrics d'altres materials arqueològics, com ara estris polimentats, elements d'ornamentació, els materials emprats en la construcció de sepulcres megalítics.

<http://grupsderecerca.uab.cat/sappo/>

<http://grupsderecerca.uab.cat/arqueozoologia/>

<http://grupsderecerca.uab.cat/archaeom/>

